

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Horváth, Dóczi & Lehmann Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Hercegprímás u. 11. I. emelet; ügyintéző: Dr. Lehmann Orsolya ügyvéd) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a Dr. Fazekas István jogtanácsos (4027 Debrecen, Honvédtemető 63/1.) által képviselt alperes neve(címe) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2009. szeptember 30. napján meghozott 5.G.40.194/2007/55. számú - kijavított - ítéletével szemben, az alperes által 58. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét pedig részben, a következőképpen változtatja meg:

A marasztalás tőkeösszegét 5 205 598 (Ötmillió-kettőszázötezer-ötszázkilencvennyolc) Ft-ra leszállítja.

Az elsőfokú bíróság ítéletében írt mértékű és az ott megjelölt időponttól járó késedelmi kamatot pedig az alperes 1 050 000 (Egymillió-ötvenezer) Ft után köteles megfizetni.

Egyebekben az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

A peres felek a másodfokú perköltségeiket maguk kötelesek viselni.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság az 55. sorszámu ítéletével arra kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 5 655 598 Ft-ot, valamint 1 500 000 Ft-nak 2007. május 1. napjától járó késedelmi kamatát és 1 388 414 Ft perköltséget, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezési eljárásban is irányadó tényállás szerint a felek 2006. november 7. napján (al)vállalkozási szerződést kötöttek. A felperes elvállalta a helyrajzi számú inkubátorház építési munkáinak elvégzését 27 600 000 Ft összegű átalány vállalkozói díjért. A szerződés szerint az alperes a számlák beérkezéséről számított 30 naptári napon belül átutalással vállalta megfizetni a vállalkozói díjat. Késedelmes fizetés esetére a felek a késedelmi kamat mértékét a mindenkori jegybanki alapkamattal egyező mértékben kötötték ki.

A szerződő felek a szerződésüket 2006. december 8. napján módosították, a vállalkozói díjat 30 240 000 Ft-ra felemelték, a teljesítési határidőt pedig 2007. február 18. napjában határozták meg. Megállapodtak abban is, hogy a felperes 2008. január 19-ig részszámlát, február 19-ig pedig a végszámláját benyújtja.

A felperes 2007. január 17-én 16 320 000 Ft összegű, 2007. február 19-i teljesítési határidejű részszámlát nyújtott be az alpereshez.

2007. március 30-án a felek a műszaki átadás-átvételi eljárás során jegyzőkönyvet vettek fel és ebben rögzítették, hogy az alperes a nem megfelelő folytonos textúra, illetve a terveken feltüntetett magassági szintektől való eltérés miatt 1 500 000 Ft-ot levon a szerződésbe foglalt vállalkozói díjból.

A felperes - a díjleszállítást figyelembe véve - 2007. március 30-án a 12 120 000 Ft összegű, 2007. április 30-i lejáratú végszámláját kiállította.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a szerződést hibásan teljesítette, mert a 2007. március 30-i műszaki átadást követően az út használatba vétele után a forgalom hatására aszfaltkipergés, aszfaltfelület-bomlás, gyűrődések, repedések jelentkeztek. Az alperes a megbízójával kötött vállalkozási szerződés alapján szakértői véleményt készíttetett a H Kft-vel az út hibáinak megállapítására. A 2007. július 12-én elkészült véleményében a szakértő többféle hibát, hibajelenséget állapított meg, és azok kijavítását úgy javasolta, hogy az útburkolatnál a felső ún. kopóréteget távolítsák el és készítsék el újra. Az alperes a szakvélemény díjaként 804 000 Ft-ot fizetett ki.

Az alperes a 2007. július 17-i levelében szavatossági kifogást terjesztett elő és a felperesnek megküldte a peren kívül készíttetett szakértői véleményt is.

A peres felek 2007. augusztus 8-án helyszínbemutatót, majd október 25-én egyeztetést tartottak, azonban a tárgyalásaik nem vezettek eredményre.

Az alperes a perbeli útburkolat hibáját 2007. év őszén a D Zrt-vel kötött építési szerződés alapján 4 200 000 Ft-ért javíttatta ki.

A felperes a keresetében 28 440 000 Ft vállalkozói díj és abból 16 320 000 Ft után 2007. február 20. napjától, 12 120 000 Ft után pedig 2007. május 1. napjától járó késedelmi kamatainak és a perköltségének megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozott arra, hogy a szerződésükben vállalt munkát elvégezte, a díjáról a számlákat - az alperessel kötött megállapodásának megfelelően csökkentett összegben - kiállította és az alperesnek megküldte, azonban az alperes azokat nem teljesítette.

Az alperes a keresetet a 23 436 000 Ft vállalkozói díjat meghaladó részében elutasítani kérte a felperes hibás teljesítése miatt.

Az elsőfokú bíróság a 4. sorszámú részítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 23 436 000 Ft vállalkozói díjat, amelyet az alperes 2009. április 16. napján a felperes részére ki is egyenlített.

A felperes a leszállított keresetében további 5 004 000 Ft vállalkozói díj, annak késedelmi kamata, valamint az alperes által már kiegyenlített összeg után járó késedelmi kamat és a perrel felmerült költségei megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Állítása szerint az alperessel 2007. március 30. napján szerződést módosító egyezséget kötöttek, amelyben a vitás - hibás teljesítéssel kapcsolatos - kérdéseket rendezték, és abban állapodtak meg, hogy az alperes a kialakított vállalkozói díjhoz képest 1 500 000 Ft-tal kevesebbet fizet meg a részére. A műszaki átadást követően megállapított hibajelenségek - állítása szerint - beletartoztak a korábban már észlelt és rögzített, „a nem megfelelő folytonos textúra és a nem megfelelő magassági szintektől való eltéréssel” kapcsolatos hibakörbe, ezért az

alperes további szavatossági igényt vele szemben már nem érvényesíthet. Másodlagosan hivatkozott arra is, hogy az alperes az aszfaltburkolat felső rétegének teljes kicserélésével valamennyi hibát kijavíttatta, ezért - amennyiben annak költségére igényt tart -, úgy abba az ugyanezekért a hibákért járó 1 500 000 Ft díjleszállítást be kell számítani. Vitatta a peren kívüli szakvélemény elkészítésének szükségességét és annak díját is túlzottnak találta.

Az alperes a felperes leszállított kereseti követelésének elutasítását kérte. A 4 200 000 Ft-os javítási költséget, mint szavatossági igényt terjesztette elő és a 804 000 Ft-os szakértői díj kártérítésként való beszámítását is kérte.

Azt elismerte, hogy a késedelmesen megfizetett 23 436 000 Ft után késedelmi kamatfizetési kötelezettség terheli, azonban annak kezdő időpontja - álláspontja szerint - csak a részítelet meghozatalának időpontja, 2008. március 5. napja lehet, mivel a kijavításig az út használhatatlan volt.

Az elsőfokú bíróság annak megállapítására, hogy a peres felek között 2007. március 30-án létrejött egyezséget követően jelentkeztek-e olyan újabb hibák, hibajelenségek, amelyek az egyezés tárgyát nem képezték, szakértői bizonyítást rendelt el. Elfogadta a felek által sem vitatott szakértői véleményt, amelyben **S.E.** szakértő megállapította, hogy bizonyos hibajelenségek (például az aszfalon a gyűrődés, repedés) a műszaki átadás - egyezségkötés - időpontjában még nem jelentkezhetnek, mivel a kipergések, felületi bomlások, repedések csak a forgalom hatására az átadást követően jelenhettek meg. Arra tekintettel pedig, hogy ezeknek a hibáknak a szokásos és szinte egyetlen javítási módja, hogy a nem megfelelő aszfaltot marással eltávolítják és új aszfaltszőnyeget építenek, az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes hibásan teljesített és az alperes a hibát a kötelezett költségére jogszerűen javíttatta ki 4 200 000 Ft-ért.

Mindemellett az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy az alperes nem volt jogosult a hibás teljesítés miatti kétszeres igényérvényesítésre. Ezért a vállalkozói díjjal szemben a 4 200 000 Ft javítási költség szavatossági kifogásként való érvényesítése esetén nem jogosult az egyezésben megállapított 1 500 000 Ft-os díjleszállításra is, mivel az alperesnek az egyszeri megfelelő elkészítésért járó vállalkozói díjat meg kell fizetnie. Emiatt a már érvényesített 1 500 000 Ft-on túl csak további 2 700 000 Ft összegű javítási költségre tartotta jogosultnak az alperest, amelyek együttesen megfelelnek a javításra fordított költsége összegének. Ezért az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes igényt tarthat további 1 500 000 Ft vállalkozói díjra és annak kamatára. Alaposnak találta továbbá az elsőfokú bíróság az alperesnek a peren kívüli szakvélemény elkészítéséért kifizetett 804 000 Ft-os kártérítési igényt is a Ptk. 310.§-a és a Ptk. 339.§ (1) bekezdése alapján.

A részítelettel megállapított 23 436 000 Ft esedékessé válásától az alperes teljesítéséig számított késedelmi kamat összegét 4 155 598 Ft-ban állapította meg, így az alperest a hátralékos 1 500 000 Ft vállalkozói díjjal együtt összesen 5 655 598 Ft megfizetésére kötelezte. A perköltségről pedig az elsőfokú bíróság a peres felek peresztességeinek-pernyertességeinek arányában határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását és a marasztalásnak 3 098 011 Ft-ra történő leszállítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság téves következtetésre jutott, amikor a szerződő felek 2007. március 30-án megkötött egyezségében foglalt 1 500 000 Ft díjleszállítással csökkentette a 4 200 000 Ft javítási költség összegét, tehát erre vonatkozóan a beszámítási kifogását elutasította. Álláspontja szerint nem állnak egymással összefüggésben az átadáskor már felmerült és a 2007. év őszén kijavított hibák, továbbá a hibás teljesítés véglegesen csak az aszfaltréteg újrakészítésével volt elhárítható. Mindemellett azzal is érvelt, hogy a beruházó vele szemben is érvényesítette a 1 500 000 Ft szavatossági igényt (a vele kötött szerződése szerinti vállalkozói díjból ennyivel kevesebbet kapott), ezért a felperessel szemben kártérítés jogcímén megalapozott volt a követelése.

Sérelmezte, hogy a kamatszámításnál az elsőfokú bíróság számítási hibát követett el és ezért kérte a marasztalását további 247 587 Ft-tal leszállítani.

Túlzottnak találta a felperes javára megítélt perköltség összegét is.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében - annak tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperesnek a másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Továbbra is arra hivatkozott, hogy a 2007. március 30-i megállapodás szerinti díjleszállításon felül az alperes nem tarthat igényt a későbbiekben általa a javításra kifizetett teljes 4 200 000 Ft beszámítására is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság mind a késedelmi kamat mértékét, mind a perköltséget helytállóan állapította meg.

A másodfokú eljárásban a felek tárgyalás tartását nem kérték. Ezért az ítélet tábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja szerint.

Az alperes fellebbezése részben alapos.

A felek nem nyújtottak be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító és az alperest 3 908 011 Ft összegű tőkésített késedelmi kamat megfizetésére kötelező része ellen, ezért ezek a rendelkezések a Pp. 228.§ (3) és (4) bekezdése alapján (rész)jogerőre emelkedtek. A másodfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta el, a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a felperes keresetének és az alperes beszámítási kifogásának elbírálásához szükséges jelentős tényeket illetően teljes körűen feltárta és azt a túlnyomó részében helyesen állapította meg. A megállapított tényállást azonban az ítélet tábla a rendelkezésre álló adatok alapján kiegészíti azzal, hogy az 1 500 000 Ft vállalkozói díjleszállítás oka az elsőfokú bíróság által megállapítottakon túl a lejtési viszonyok nem megfelelő volta, a fedlapok és vízelnyelők elhelyezésének hibája, tehát a tervezett magassági szintektől való eltérés is volt. A rendelkezésre álló iratokból az is megállapítható, hogy a peres felek a 2007. március 30-i egyezségükben a felület textúráján kívül egyéb hibák miatt is alkalmazták a díjleszállítást (Sz.J. tanúvallomása, 30. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal második bekezdés, 4. oldal hetedik bekezdés), amely hibák egy része az új kopóréteg felhordását követően is fennmaradt.

Az utóbbi a javítás után is fennálló hibákért pedig a díjleszállítás arányos mértéke a 1 500 000 Ft 30%-a, 450 000 Ft, **S.E.** szakértő véleménye szerint.

Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetések az alábbi pontosításra szorulnak:

Az alperes fellebbezése arra irányult, hogy az általa kifizetett 4 200 000 Ft javítási költséget a bíróság ne csökkentse a felperesi számla 1 500 000 Ft összegű díj leszállításával, mert a két szavatossági igény érvényesítésének alapját nem ugyanazok a hibák képezték.

Az ítéletábra azonban **S.E.** útépitési igazságügyi szakértő véleménye alapján azt állapította meg, hogy az új kopóréteg felhordásával együtt csak az 1 500 000 Ft-ban meghatározott díjleszállítás 70%-ának megfelelő mértékű hiba került kijavításra. A szakértői véleményből ugyanis egyértelműen kitűnik, hogy a szintkülönbségek miatti hibákat nem javították ki, azok után tehát az alperest a díjleszállítás a kijavítás elvégeztetése ellenére is megilleti a szakértő által megállapított 450 000 Ft értékben. Az adott esetben tehát az új „kopóréteg” felvitelével végzett kijavítást követően is maradtak olyan hibák, amelyek a szintkülönbségből adódtak. Ezért - arra a következtetésen érvényesülő bírósági gyakorlatra figyelemmel, amely szerint, ha a szolgáltatás értéke és ellenértéke közötti egyensúly csak több szavatossági jog együttes gyakorlásával állítható helyre, a jogosult a kijavítás mellett díjleszállítást is követelhet (BH.1985.320.) - az alperes a perbeli esetben is jogosult volta kétféle szavatossági igényét egyidejűleg érvényesíteni. Abban azonban helytálló volt az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy az egyéb, a felület textúrájából adódó hibák a későbbi, új kopóréteg felhordásával kiküszöbölődtek, ezért kétszeres igényérvényesítés lenne, ha az arra eső díjleszállítás is megilletné az alperest.

Mindezekre tekintettel az alperes szavatosság jogcímén tarthatott igényt - díjleszállításként - 450 000 Ft-ra (az 1 500 000 Ft 30%-ára), valamint a 4 200 000 Ft-nak az 1 500 000 Ft 70%-ával (1 050 000 Ft-tal) csökkentett részére.

Az alperes azonban a per során semmivel nem igazolta az 1 500 000 Ft kártérítés iránti igényének jogalapját. Ezért ezen a jogcímen a beszámítás iránti igénye nem volt alapos. Ezzel a követelésével összefüggésben a fellebbezésében ígért ugyan olyan „dokumentumokat”, amelyek a követelését bizonyították volna, újabb bizonyítékokat azonban nem nyújtott be. (Megjegyzni az ítéletábra, hogy annak figyelembevételére egyébként is csak korlátozottan, a Pp. 235.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint lett volna lehetőség.)

Az alperes a fellebbezésében támadta az elsőfokú bíróság által számított tőkésített kamat összegét is. Az ítéletábra megállapítása szerint azonban az alperes számításának eltérése az elsőfokú bíróság által megítélt összegtől abból adódott, hogy az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának 6. oldal első bekezdésében a 2007. szeptember 25. napjától - 2008. március 31-ig terjedő időszakra a kamat mértékét tévesen 5,5%-ban jelölte meg, az egyébként az abban az időszakban érvényben lévő 7,5% helyett. A peres felek a szerződésükben egyértelműen megállapították a késedelmi kamat mértékét a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelően. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletében történt elírás nem befolyásolhatta a 9/2007.(IX.24.) MNB rendelet 1.§-ában meghatározott - 2007. szeptember 25-től 2008. március 31-ig irányadó - kamat mértékét. Az elsőfokú bíróság egyébként az erre az időszakra járó kamat összegét - az elírásától függetlenül - a helyes kamatmértékkel számolva állapította meg 910 152 Ft-ban, szemben az alperes által 5,5%-

os kamatmértékkel számolt 464 785 Ft és 202 659 Ft összegekkel. Ebben a tekintetben tehát az alperes fellebbezése teljes mértékben alaptalan volt.

Kifogásolta az alperes a fellebbezésében a terhére megítélt perköltség mértékét is.

Az elsőfokú bíróság a részítéletében utalt arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság 154. számú PK állásfoglalása szerint az eljárást befejező ítéletében fog dönteni a perköltség viselése felől, tehát a jogvitát a részítélettel elintézett kérdések tekintetében a perköltségre is kiterjedően nem zárta le. Ezért az ítéletében kellett határoznia a részítélet kapcsán felmerült perköltségekről is és az eredeti kereseti kérelemhez viszonyított felperesi pernyertességi arányt kellett figyelembe vennie a felperesi perköltség meghatározásakor. Tény, hogy az alperes a perre okot adott a részítéletben megállapított marasztalása tekintetében is. Ezért a teljes pervesztessége arányának megfelelően köteles az illetékből, valamint „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§ (2) bekezdésének a) és b) pontjai (6) bekezdése és a 4/A.§ (1) bekezdése szerint megállapított ügyvédi munkadíjból eredő felperesi perköltség megtérítésére, amelynek összegét az elsőfokú bíróság a perbeli adatok mérlegelésével helytállóan állapította meg.

Az alperes ugyan a másodfokú bíróság határozata folytán kisebb részben lett pervesztes, ez azonban - figyelemmel az eredeti kereseti kérelem összegére - elsőfokú bíróság által megállapított perköltség mértékére nem volt jelentős hatással. Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak a perköltségre vonatkozó rendelkezését a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az ítéletábra a peres felek pervesztességi-pernyertességi arányának megfelelően a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján határozott akként, hogy a peres felek a felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni, mivel a felperes tiszta pernyertességére járó, a jogi képviselővel felmerült, az R. 3.§ (2)bekezdésének a)pontja (5) bekezdése és 4/A.§ (1) bekezdése alapján megállapítható ügyvédi munkadíjból eredő perköltségének összege megegyezik az alperes által lerótt és a pernyertességhez igazodó arányú fellebbezési illeték összegével (27 000 Ft).

Debrecen, 2010. október 21.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Drexlerné Dr. Karcub Edit sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró